



Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Europese Commissie
DG Education and Culture, t.a.v. Mrs M R
Wetstraat 170
B-1049 Brussel
België

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
1113724-162403-DMO

Uw brief

Bijlage(n)

Datum **18 APR. 2017**
Betreft Nederlands position paper Consultatie EC inzake Europees
Solidariteitskorps

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Geachte mevrouw R

Met deze brief reageer ik op de consultatie van de Europese Commissie inzake het Europees Solidariteitskorps.¹ Met deze consultatie geeft u de lidstaten de mogelijkheid om enkele belangrijke aandachtspunten en gewenste opties voor de implementatie van het Solidariteitskorps aan de Commissie mee te geven. Tevens geeft het inhoudelijke richting aan het voornemen van de Commissie te komen tot een wetgevend voorstel met daarin duidelijkheid over de juridische grondslag en financiële consequenties.

Standpunt Nederland inzake Europees Solidariteitskorps

Nederland ondersteunt de doelstellingen van het Solidariteitskorps, omdat het beoogt de onderlinge solidariteit, betrokkenheid en maatschappelijke participatie onder jongeren uit diverse landen te versterken, door bij te dragen aan sociale projecten. De toegevoegde waarde van een Solidariteitskorps – naast reeds bestaande initiatieven en programma's, zoals de European Voluntary Service – is echter voor Nederland nog geen gegeven. Vanuit het perspectief van jeugdwerkloosheid ziet Nederland het voorstel als ondersteunend en een mogelijkheid om competenties van jongeren verder te ontwikkelen. Tevens vindt Nederland het positief dat het initiatief toegankelijk is voor alle jongeren, ongeacht achtergrond, opleidingsniveau, competenties en eventuele beperkingen. Daarnaast ziet Nederland meerwaarde in het betrekken van jongeren zelf bij de eventuele uitvoering van het korps. Het biedt jongeren de kans om vanuit de EU naar een andere lidstaat te reizen en betekenisvolle ervaringen op te doen. Voor Nederland staat voorop dat het Solidariteitskorps in geen geval mag leiden tot verdringing, loonontduiking of andere ongewenste gevolgen op de arbeidsmarkt.

Nederland is van mening dat de verantwoordelijkheid voor vrijwilligers- en jeugdwerkgelegenheidsbeleid voornamelijk bij de lidstaten ligt. De rol van de Commissie is ondersteunend aan die van de lidstaten.

¹ Het betreft het Issues paper dat op 15 maart jl. is verzonden door het secretariaat van DGE-EYCA aan de leden van de Raadswerkgroep Jeugd.



Aandachtspunten en reactie op consultatie

Op voorhand hecht ik er aan te benadrukken dat vrijwilligerswerkbeleid in Nederland waar mogelijk decentraal georganiseerd is. De Nederlandse overheid past een rol 'op afstand' en heeft enkel een rol in het wegnemen van wettelijke belemmeringen, het gericht aanjagen van vernieuwing en het (laten) verzamelen van kennis, informatie en goede voorbeelden. Ten aanzien van de oprichting en implementatie van het Europees Solidariteitskorps geeft Nederland op voorhand de volgende aandachtspunten mee. Met onderstaande aandachtspunten reageer ik tevens op een belangrijk deel van de in de consultatie gestelde vragen:

DMO-TEAMC

Kenmerk

1113724-162403-DMO

- Nederland is van mening dat tot op zekere hoogte afgebakend zou moeten worden welke taken en verantwoordelijkheden vrijwillig, en welke beroepsgerelateerd (werk, stage en leerwerkplek) onder de vlag van het Solidariteitskorps (kunnen) worden uitgevoerd. Nederland heeft op voorhand grote aarzeling bij de in de mededeling genoemde werkzaamheden in onder andere *shelter construction*, *site construction* en *renovation*. Nederland acht voor deze werkzaamheden de kans reëel dat sprake kan zijn van arbeidsmarktverdringing. Daarentegen is het wel voorstelbaar dat behalve in onderwijs, jeugdwerk en natuurbeheer ook activiteiten denkbaar zijn in de culturele sector, met inbegrip van cultureel erfgoed (bijv. opgravingwerkzaamheden, onderhoud monumenten e.d.).
- Nederland ziet ook de mogelijke voordelen van interculturele uitwisselingen voor deelnemers en organisaties wanneer zoveel mogelijk landen deelnemen aan het Solidariteitskorps binnen zowel de *voluntary strand* als de *occupational strand*. Daarom is Nederland voorstander dat EFTA/ EEA landen kunnen participeren (optie 2 op pagina 2). Nederland stelt hierbij echter als voorwaarde dat bestaande nationale en Europese wetten en regels t.a.v. de arbeidsmarkt ook voor deze landen in het kader van het Solidariteitskorps van toepassing worden verklaard. Daarbij moeten eventuele negatieve effecten voor de Europese arbeidsmarkt (bijvoorbeeld t.a.v. minimumloon, werktijden en werkcondities) en opleidingsmogelijkheden voor ingezetenen worden voorkomen. Bovendien dienen we er scherp op toe te zien dat werknemers uit lidstaten die nu geen toegang tot de Europese arbeidsmarkt niet via het Solidariteitskorps middels stage-, vrijwilligerswerk- of leer-werktrajecten alsnog verkapte arbeid op diezelfde arbeidsmarkt verrichten. Het is onwenselijk dat burgers uit kandidaat lidstaten deelnemen aan het Solidariteitskorps gezien de specifieke voorwaarden en regels om stage te lopen of vrijwilligerswerk te doen.
- Nederland is tevens van mening dat activiteiten die plaatsvinden in het kader van het Solidariteitskorps een duidelijke internationale component en Europese toegevoegde waarde dienen te hebben. Er dient met andere woorden minimaal sprake te zijn van uitwisseling van kennis en ervaringen tussen deelnemers van verschillende lidstaten. Hierbij dient zoveel mogelijk aangesloten te worden bij bestaande programma's.
- Nederland is van mening dat het initiatief niet ten koste mag gaan van huidige Erasmus+ projecten. Het verdient de aanbeveling dat gebruik wordt gemaakt van huidige structuren en werkwijzen die nu goed werken. Nederland is tevens van mening dat de benodigde EU-middelen gevonden dienen te worden binnen



de in de Raad afgesproken financiële kaders van de EU-begroting 2014-2020 en dat deze moeten passen bij een prudente ontwikkeling van de jaarbegroting.

DMO-TEAMC

Kenmerk
1113724-162403-DMO

- **Nederland is van mening dat (financiële) drempels voor jongeren om deel te nemen aan het Solidariteitskorps zo beperkt mogelijk moeten zijn. In dit kader geef ik als aandachtspunt mee dat vrijwilligerswerk in combinatie met een werkloosheidsuitkering of bijstand voor Nederlandse jongeren in principe niet mogelijk is. Nederland is mede daarom voorstander van het toevoegen van de mogelijkheid om gedurende een kortere periode actief te zijn binnen het Solidariteitskorps, zoals in de consultatie als optie wordt voorgesteld (pagina 3, punt 1). Dit kan tevens kansen bieden om deelname te combineren met een lopende (beroeps)opleiding of deelname kan mogelijk plaatsvinden tijdens vakantieperiodes.**
- De Commissie stelt vergoedingen beschikbaar aan EU deelnemers die vrijwilligerswerk doen. Indien de Commissie naast de onkostenvergoeding een extra beloning zou toekennen dan zou dat aangemerkt kunnen worden als loon. In dat geval moet een arbeidsovereenkomst zijn afgesloten, waardoor loon op ten minste WML-niveau moet worden betaald en is – indien van toepassing – conform de geldende cao en afdracht van sociale premies en belastingen verplicht.
- Voor sommige beroepen is (wettelijk) bepaalde kennis en ervaring noodzakelijk. Daarnaast moet helder zijn dat het bij vrijwilligerswerk dient te gaan om evident niet betaalde arbeid. Een vrijwilliger moet een additionele plaats bezetten en dus geen plaats die normaliter door een werknemer wordt bezet. Voor deelnemers aan het Solidariteitskorps die in Nederland stage lopen moet erop worden toegezien dat de hiervoor geldende regels worden nageleefd zodat ook hier verdringing van betaalde arbeid wordt voorkomen. Ook als stage wordt gelopen na afronding van de opleiding moet het leeraspect voorop staan en vervolgens pas de productieve arbeid.
- Nederland is van mening dat organisaties die aanbod formuleren voor jongeren om vrijwilligerswerk te doen (*voluntary strand*) zich eveneens dienen te committeren aan nader te bepalen voorwaarden ten aanzien van bijvoorbeeld de kwaliteit van de (individuele) begeleiding en inhoudelijke voorbereiding van vrijwilligers. Dit mede in reactie over de vragen over de aard van de werkzaamheden en het creëren van een aantrekkelijk pakket voor de plaatsingen.
- Het Europese vrijwilligerscertificaat zal zowel de deelnemers als geïnteresseerde werkgevers kunnen ondersteunen in het vinden en toewijzen van betaald werk. De meerwaarde van het Europese Vrijwilligerscertificaat kan slechts bereikt worden indien heldere kaders worden gesteld aan invulling en gebruik van het certificaat. Hierbij is het van belang om reeds bestaande expertise in het gebruik van vrijwilligerscertificaten binnen Europa te betrekken (o.a. Europass Mobility).
- Ten aanzien van het accreditatieproces (vraag 4.2, pagina 4) geeft Nederland als aandachtspunt mee dat voor stages en leerwerkplaatsen in het kader van een beroepsopleiding (MBO) betreft de Nederlandse wet vereist dat leerbedrijven door de overheid erkend zijn. Aan leerbedrijven worden bepaalde eisen gesteld; zo moet op de werkplek een leermeester aanwezig zijn en moet de

praktijkopleider of leermeester 'deskundig' zijn. Verder blijft de mbo-instelling in Nederland eindverantwoordelijk ook voor stages en leerwerkplekken. Ten aanzien van het accreditatieproces is Nederland tevens van mening dat de reeds aanwezige kennis en ervaringen bij de nationale agentschappen benut dient te worden.

DMO-TEAMC

Kenmerk
1113724-162403-DMO

Nederland ziet een wetgevend voorstel inzake het Europees Solidariteitskorps met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

de directeur-generaal Langdurige Zorg,

drs. C. van der Burg